

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Karlovy Vary

Inspekční zpráva

**Speciální základní škola při nemocnici,
Karlovy Vary, Bezručova 19**

Bezručova 19, 360 66 Karlovy Vary

Identifikátor školy: 600 022 820

Zřizovatel: Školský úřad Karlovy Vary, Kollárova 15, 360 09 Karlovy Vary

Školský úřad Karlovy Vary, Kollárova 15, 360 09 Karlovy Vary

Termín konání orientační inspekce: 31. října - 2. listopadu 2000

Čj.	052 232/2000-5065
Signatura	oe2nu208

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Speciální škola je umístěna v areálu karlovarské nemocnice; sdružuje základní a mateřskou školu.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Základní škola

Škola je připravena zabezpečit výuku podle všech platných programů základní, zvláštní a pomocné školy. V době inspekční návštěvy bylo vyučováno podle učebního plánu základní školy se zaměřením na předměty matematika, český jazyk, cizí jazyky, prvouka a vlastivěda.

Úroveň kvality výchovně-vzdělávacího procesu byla hodnocena v hodinách matematiky, českého jazyka a vlastivědy, těm je v rozvrhu věnován největší časový úsek.

Vyučování probíhá v blocích, výuku jednotlivých předmětů zajišťují učitelky s odbornou i pedagogickou způsobilostí pro práci ve školách při zdravotnických zařízeních podle vyhlášky MŠMT ČR č. 139/1997 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a o předpokladech kvalifikace výchovných poradců. Jejich dlouholetá pracovní zkušenost z oblasti speciálního školství i profesní zdatnost kladně ovlivňují kvalitu vzdělávání. Personální podmínky ve škole jsou zcela mimořádné.

Vlastní plánování výuky je prováděno individuálně pro každého dětského pacienta ihned po jeho přijetí na nemocniční oddělení (dětské, chirurgické, infekční a ORL). Po zjištění momentálního stavu žakových školních dispozic a informací z léčebné oblasti stanoví vyučující další vyučovací postup v individuálním plánu. Při plánování a přípravě je plně respektována léčebná péče. Před vyučováním je pravidelně prováděna koordinace pedagogického a léčebného působení rozhovorem učitelky se zdravotnickým personálem. Příprava na výuku a zpracování individuálních plánů jsou hodnoceny jako příkladné.

Vyučování probíhá na třech pracovištích, z nichž jedno se nachází v areálu nemocnice, ale mimo hlavní budovu školy. V době inspekce ve třech třídách ZŠ absolvovalo výuku denně v průměru 20 žáků (1. i 2. stupně). Vzhledem k tomu, že výchovně-vzdělávací proces se uskutečňuje u většiny pacientů přímo na lůžku, jsou prostorové podmínky plně vyhovující. Pokud může být vyučována skupina mobilních žáků, je možno k výuce využívat prostory přilehlých jídelen, které jsou k tomuto účelu velmi dobře vybaveny (školní tabule, skříně s pomůckami, učebnicemi, stolky, židle různé velikosti apod.). Pro činnost na lůžku jsou v náležitém množství k dispozici pojízdné pracovní stolky. Škola vlastní zásobník učebnic pro základní školy, zvláštní školy a pomocné školy, užívané tituly jsou schváleny MŠMT ČR. Dalšími učebními texty, pracovními listy a pomůckami je škola bohatě vybavena. K procvičování čtenářských dovedností a k motivaci žáků má škola k dispozici řadu titulů dětských časopisů pro nejmladší i starší žáky. Dlouhodobě chybí kopírka, která by umožnila zajišťování dalšího vhodného pracovního materiálu. Materiální podmínky výuky jsou celkově hodnoceny jako velmi dobré.

Organizace dopoledního režimu jednotlivých žáků - pacientů je přizpůsobena léčebným úkonům. Je respektována diagnóza i aktuální stav, pravidelně jsou prováděny relaxační chvíle. Pitný režim je samozřejmostí. Zařazení předmětů do rozvrhu odpovídá pedagogickým zásadám. Veškeré činnosti probíhají podle pravidel domluvy vyučující se zdravotníky, a to se zřetelem na postižení jednotlivých žáků. Psychohygienické podmínky jsou vynikající.

Společným rysem všech hospitovaných činností byl individuální přístup vyučujících k žákům,

kteřý byl prioritou v celém průběhu výuky. Výrazně se projevovala snaha učitelek navázat citový kontakt s žáky, připravit jim klidné, nestresující prostředí. Ve struktuře učebních bloků se zřetelně projevovala pečlivá a promyšlená příprava vyučujících. Obsah výuky byl postaven na momentálním zdravotním stavu každého žáka, vyučování navazovalo vždy na předcházející učivo, bylo vhodně zvoleno pracovní tempo. Zařazovány a voleny byly formy a metody činností typické pro práci s žáky speciální školy, jež pomohly usnadnit vyučujícím vytvořit laskavým způsobem adaptační proces u každého jednotlivce, vytvořit hezké vzájemné citové vazby v nových podmínkách u nově zařazených žáků. V průběhu výuky se objevila řada pomůcek, učivo bylo žákům předkládáno srozumitelně, náležitý čas byl věnován práci s chybou, dotazům žáků i volnému rozhovoru s nimi. Samostatná práce byla vždy zkontrolována a zhodnocena, často byla využívána pochvala a povzbuzení. Komunikací, stavěné na důvěře, vřídlosti a respektování osobnosti žáka, se dařilo vytvářet příznivé vzájemné vztahy a dělnou atmosféru. V oblasti pedagogické i zdravotnické byla vyučujícími odváděna profesionální práce. Celková efektivita výuky byla příkladná.

Škola při nemocnici plní vzorně svoji funkci, naplňuje cíle výchovy a vzdělávání vyplývající ze specifik těchto zařízení. Vyučující napomáhají svým přístupem zabezpečovat komplexní léčebnou a rehabilitační péči. Výborná je spolupráce s vedením dětského oddělení i ostatními členy zdravotnického personálu, kteří kladně hodnotí a vysoce oceňují činnost pedagogických pracovníků.

Kvalita vzdělávání v základní škole má ve sledovaných oblastech příkladnou úroveň.

Mateřská škola (spontánní a řízené činnosti)

Plánování a příprava vzdělávací činnosti tříd mateřské školy při nemocnici vychází z Programu výchovné práce pro mateřské školy a tematických plánů pro jednotřídní mateřské školy. Úkoly jsou pak dále rozpracovány do týdenních tematických bloků, které jsou zaměřeny především na roční období, české tradice a svátky. Výchovné složky jsou zde zastoupeny rovnoměrně, úkoly jsou vybírány vzhledem k momentálnímu věkovému složení dětí, jejich individuálním schopnostem a zdravotnímu stavu jednotlivců.

Vzdělávací činnost předškolních dětí zajišťují učitelky, které jsou odborně i pedagogicky způsobilé. Mají dlouholeté pedagogické zkušenosti z oblasti speciálního školství, průběžně se sebevzdělávají především v oblasti speciální péče o předškolní děti, navštěvují odborné semináře.

Prostorové podmínky jsou optimální. Učitelky dle stanoveného rozpisu působí na čtyřech odděleních (dětské, chirurgické, infekční a ORL). Dětské a chirurgické oddělení mají svoji hernu, jejich prostor je vzhledem k počtu dětí a prováděním aktivitám vhodně upraven. Vybavení nábytkem je účelné, děti mají k dispozici řadu hraček, didaktických pomůcek, rytmických nástrojů, výtvarného a pracovního materiálu včetně televize a radiomagnetofonu.. Mnoho rozličných doplňků si učitelky vyrábějí svépomocí. Děti mají k dispozici velké množství různých dětských knih, časopisů a omalováněk, které jsou stále doplňovány.

Psychohygienické podmínky jsou důsledně dodržovány. Stanovený režim jednotlivých dětí je denně konzultován se zdravotníky a dle jejich požadavků je upravován vzhledem k jejich aktuálnímu zdravotnímu stavu. Děti mají dostatek prostoru pro volnou hru i relaxaci, výrazná je individuální péče a respektování pracovního tempa dětí. V rámci léčby je plně realizován pitný režim. Pro děti, upoutané na lůžko, je též zajištěna individuální péče učitelek. Interiér heren i pokojů je vkusně vyzdoben výtvarnými pracemi, na kterých se podílí děti i učitelky.

Organizace vzdělávací činnosti je přizpůsobena léčebným úkonům. Učitelka plně respektovala diagnózu a aktuální zdravotní stav dětí. Organizace spontánních i řízených činností vycházela z daného námětu a obsahu, plně respektovala potřeby dětí. V průběhu her a spontánních činností učitelka podporovala zájem dětí o předkládané aktivity, obohacovala hry

o nové prvky, rozvíjela fantazii a tvořivost. Při programově řízené činnosti respektovala volbu dětí, navazovala na poznatky a zkušenosti dětí. Promyšleně zařazovala metodu smyslového vnímání, praktické činnosti a vlastního příkladu, využívala prvky tvořivé dramatiky. Základem celého výchovně-vzdělávacího procesu byl individuální přístup k dětem.

Motivace všech činností vycházela z týdenního tématu, byla aktivizující a podnětná. Podporovala sebedůvěru dětí, jejich fantazii a tvořivost. Hodnocení dětí bylo vždy pozitivní.

Vzájemná interakce a komunikace je založena na vzájemné důvěře. Učitelka záměrně vytvářela prostor pro sebevyjádření dětí, rozvíjela jejich komunikativní dovednosti. Citlivě uplatňovala tělesný kontakt pohlažením, pochováním, vždy byla dětem nápomocna. Svým vstřícným vztahem k dětem pomáhala překonat jejich stresovou situaci při hospitalizaci.

Celkově je kvalita výchovy a vzdělávání v mateřské škole hodnocena ve sledovaných oblastech jako vynikající.

Hodnocení kvality vzdělávání

Kvalita vzdělávání byla sledována ve třídách základní i mateřské školy. Škola má vytvořeny vynikající podmínky pro výuku nemocných dětí, zcela respektuje specifické zásady a postupy nutné k překonání zátěžových situací, vznikajících hospitalizací. Plánování výuky je příkladné, stejně tak organizace, metody a formy práce. Motivace žáků spolu s komunikací a vzájemnou interakcí jsou vynikající.

Celkově je kvalita vzdělávací činnosti školy ve sledovaných oblastech hodnocena jako vynikající.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Ředitelka školy zpracovala koncepci rozvoje školy ve všech oblastech, týkajících se pedagogického i ekonomického zajištění chodu tohoto zařízení. Hlavními funkcemi školy je udržovat kontinuitu vzdělávacího procesu hospitalizovaných dětí a poskytnout jim socializační a integrační podporu v rámci celkové terapie. Pedagogické působení je podřízeno aktuálnímu zdravotnímu stavu dítěte a respektuje psychologickou problematiku jednotlivých postižení a chorob. Důležitým cílem je zajištění informovanosti rodičů a zákonných zástupců dětí i spolupráce s kmenovými školami.

Koncepce rozvoje je zpracována reálně, s viditelnou odborností a znalostí problematiky tohoto typu školy.

Z koncepčních záměrů vychází plánování na období školního roku. Plán práce školy pro školní rok 2000/2001 stanovuje personální a organizační zajištění výuky, kalendář prázdnin, denní režim mateřské školy, rozvrh hodin jednotlivých oddělení a učitelek, obsahuje i pracovní náplně všech pedagogických pracovníků. Jednotlivé dílčí úkoly plánu jsou určeny adresně, se stanovením termínu a způsobu kontroly. Pedagogické rady jsou plánovány s přesným termínem i předpokládanou obsahovou náplní porady.

Oblast plánování je velmi dobrá.

Organizování

Škola není právním subjektem, jejím zřizovatelem je školský úřad. Školu vede ředitelka, vzhledem k velikosti školy není ustaven její zástupce.

Chod školy je řízen školním řádem, obsahujícím základní zásady, vztahující se k jednání a chování dětí, jimž ošetřující lékař povolí školu při nemocnici navštěvovat. Dokument obsahuje podstatné údaje a je v souladu se školskými předpisy. Zpracován je vnitřní řád školy pro učitele.

Základní škola se organizačně dělí na čtyři oddělení (infekční, dětské, dětské chirurgické, ORL). Mateřská škola pracuje v rámci těchto oddělení ve dvou třídách.

Rozvrh hodin je sestaven podle rámcového učebního plánu, který vypracovala ředitelka školy; rozvrh respektuje didaktické zásady a je v rámci neustále se měnícího počtu vyučovaných dětí variabilní. Rozvrh je nutno přizpůsobovat též z hlediska věku, zdravotního stavu a délky hospitalizace jednotlivých žáků.

Ve škole kromě ředitelky působí dvě učitelky základní školy a dvě učitelky mateřské školy, funkce vychovatelky není v současné době zřízena. V průběhu inspekce bylo zjištěno, že pro kvalitní zajištění odpoledního programu dětí (zejména mladších) by zvýšení počtu pedagogických pracovníků o jednu vychovatelku bylo optimální.

Informovanost pedagogických pracovníků je zajištěna velmi frekventovaným osobním kontaktem (všechny pracovnice včetně ředitelky pracují mimo výuku v jedné kanceláři), pětkrát ročně se koná pedagogická porada. Na poradách jsou řešeny organizační a pedagogické záležitosti, z jednání jsou pořizovány zápisy.

Škola je v neustálém kontaktu se zdravotníky karlovarské nemocnice, podle možností jedná s rodiči hospitalizovaných dětí. Ti jsou o činnosti školy informováni písemnými materiály vyvěšenými na chodbách školy, kdykoliv mohou požádat o rozhovor s učitelkou i ředitelkou.

Důležitou součástí činnosti školy je spolupráce s kmenovými školami žáků. Kontakt je především písemný a telefonický. Škola operativně zjišťuje stav vyučovaných předmětů v kmenové škole (učebnice, aktuální látka), konzultuje s třídními učiteli či řediteli hodnocení žáků. Tyto informace poskytují škole většinou i rodiče. Po propuštění dítěte z nemocnice zasílá ředitelka kmenové škole Osobní záznam žáka s uvedením probraného učiva a dílčího hodnocení.

Kontrolovaná povinná dokumentace (výkaz o počtu žáků, seznam žáků, přehledy výchovné práce, denní výkazy, osobní záznamy) je vedena správně, bez obsahových a formálních nedostatků.

Oblast organizování je velmi dobrá.

Vedení a motivování pracovníků

Ředitelka školy tvoří spolu se čtyřmi učitelkami kompaktní tým, jehož činnost je založena na neustálé vzájemné informovanosti a spolupráci. Vztahy mezi nimi jsou bezkonfliktní a jsou založeny na důvěře. Ředitelka školy je respektovanou autoritou.

Všechny pracovnice se stále seznamují s novými postupy a trendy ve speciální výuce nemocných dětí, tři učitelky jsou členkami Somatopedické společnosti, všechny se pravidelně zúčastňují vzdělávacích akcí pedagogického centra. Jedna z učitelek absolvovala tříletý kurz anglického jazyka, další studuje kurz zaměřený na práci s počítačem. Vzdělávání je pravidelnou součástí pedagogických porad (odborné referáty, přenos informací z vlastního studia).

Všechny pracovnice jsou seznámeny s kritérii pro přiznání osobního příplatku a mimořádných odměn.

Učitelský sbor organizuje nad rámec svých povinností řadu mimoškolních aktivit (besídky, oslavy kalendářních svátků, výtvarné soutěže).

Vedení a motivování mají vynikající úroveň.

Kontrolní mechanizmy

Ředitelka školy má každodenní podrobný přehled o práci pedagogických pracovníků. Kromě pravidelných kontrol vedení dokumentace a dalších činností mimo výuku provádí velmi četnou hospitační činnost. Z ní jsou pořizovány obsažné zápisy, obsahující popis průběhu hodiny včetně fundovaného hodnocení. Závěry jsou s pracovníci vždy projednány.

Hodnocení a klasifikace žáků je velmi motivační, ředitelka důsledně dbá na důležitost psychické rovnováhy a pohody nemocných dětí.

Ředitelka udržuje kontakt s kmenovými školami hospitalizovaných dětí i z důvodu žádané zpětné vazby v oblasti dosažených výsledků výuky, které jsou v podmínkách školy při nemocnici neměřitelné. Kvalita informovanosti v této oblasti je však málo dostatečná, z důvodu nepřilíživého zájmu kmenových škol.

Kontrolní mechanizmy jsou velmi dobré.

Hodnocení kvality řízení

Ředitelka školy vychází při plánování činnosti školy z reálných podmínek, způsob organizování chodu školy je na velmi dobré úrovni. Vedení a motivování pedagogického sboru je vynikající, kontrolní mechanizmy mají velmi dobrou účinnost.

Celkově je řízení školy ve sledovaných oblastech hodnoceno jako velmi dobré.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 24 296/2000-21 ze dne 2. srpna 2000
- Koncepce rozvoje Základní a mateřské školy při nemocnici
- Plán práce školy pro školní rok 2000/2001
- výkaz o počtu žáků ve školním roce 2000/2001
- seznam žáků ve školním roce 2000/2001
- přehledy výchovné práce ve školním roce 2000/2001
- denní výkazy ve školním roce 2000/2001
- osobní záznamy ve školním roce 2000/2001
- zápisy z pedagogických rad
- rozvrh hodin
- kontrolní záznamy ředitelky školy
- kritéria pro hodnocení pracovníků
- výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 1999/2000

ZÁVĚR

Škola má pro realizaci a plnění své funkce vytvořeny vynikající podmínky. Kvalita vzdělávání ve sledovaných oblastech je příkladná. Kvalita řízení ve sledovaných oblastech je velmi dobrá.

Finanční prostředky přidělené škole ze státního rozpočtu jsou využívány efektivně.

Celkově je činnost školy ve sledovaných oblastech hodnocena jako vynikající.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektori	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Zdenka Spalová
Členové týmu	Mgr. Alena Nováková
	Mgr. František Mottl

V Karlových Varech dne 22. listopadu 2000

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy:23. listopadu 2000.....

Razítko

Ředitelka školy	Podpis
Mgr. Marie Husáková

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>
Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad Sokolov	7. prosince 2000	236/2000
Zřizovatel ŠÚ Sokolov	dtto	dtto

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		nebyly vzneseny